

Työllisyyden kuntakokeilu 2020-2022

3251/00.01.02.02/2019

Kaupunginhallitus 04.11.2019 § 429

Valmistelija: työllisyyspalveluiden esimies Minna Virta, minna.k.virta@salo.fi, 044 778 2161; kehityspäällikkö Janne Hyvärinen, janne.hyvarinen@salo.fi, 044 778 7713

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelmassa vahvistetaan kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä. Tähän liittyen työllisyyden kuntakokeilut käynnistyvät keväällä 2020 ja ne kestävät vuoden 2022 loppuun asti. Kokeiluissa jatketaan ja laajennetaan vuoden 2018 lopussa päättyneiden alueellisten työllisyyskokeilujen mallia. Kunnat voivat hakea kokeiluun reunaehtojen täytyessä yksin tai yhteisellä hakemuksella muiden kuntien kanssa. Hakemusten ja kokeilualueiden arvioinnissa painotetaan useita tekijöitä ja Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa kokeiluun osallistuvat kunnat. Hakemus toimitetaan Työ- ja elinkeinoministeriöön 19.11.2019 mennessä. (TEM kirje 8.10.2019.)

Alueellisen työllisyyskokeilun tavoitteena on tehostettua palvelumallia soveltaen edistää nykyistä tehokkaammin erityisesti pidempään työttömänä olleiden tai heikossa työmarkkina-asemassa olevien työttömien työnhakijoiden työmarkkinoille pääsyä sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeiluissa tavoitellaan vahvempaa vaikuttavuutta yhteen sovittamalla valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluja. Valtiolta kokeiluihin kohdentuvat resurssit mitoitetaan niin, että niillä varmistetaan kohderyhmälle nykyisen kaltainen palvelutaso.

Kokeilukunta vastaa kyseisen asiakaskohderyhmän julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palveluiden) tarjoamisesta. Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Salossa kohderyhmää on ministeriön 17.9.2019 tekemän laskelman mukaan 2550 henkilöä.

Kunta tarjoaa työnhakijalle julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaisia työnvälitys-, tieto- ja neuvonta- sekä ammatinvalinta- ja uraohjauspalveluja samoin kuin kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisia TE-toimiston palveluita kotoutuja-asiakkaille. Lisäksi kokeiluja varten säädetään kokeilulaki. Kunta voi myöntää palkkatukea (pois lukien kunnan omat palkkatukipaikat) ja starttirahaa, järjestää työkokeiluja sekä ohjata työnhakijoita työvoimakoulutukseen ja työnhakuvalmennuksiin. Kunta voi välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista sekä esitellä työnantajalle työnhakijoita, jotka ovat sopivia avoimeen työpaikkaan. Työttömyysturvan työvoimapolitiittisten lausuntojen antaminen säilyy myös kokeiluun siirtyvien asiakkaiden osalta TE-toimistoissa ja kokeilukuntien tehtävänä on antaa TE-toimistoille vastikkeellisuuden toteutumiseksi ja lausuntojen antamiseksi tarpeelliset tiedot.

Kokeiluissa sovellettavalla tehostetulla palvelumallilla panostetaan yksilölliseen palvelumalliin, jossa painotetaan henkilökohtaista palvelua, laaja-alaista palvelutarpeen kartoitusta ja palveluohjausta. Kokeiluja seurataan jatkuvan tilastoseurannan ja erillisen tutkimusperusteisen vaikuttavuusarvioinnin avulla.

Valtiolta siirtyy kuntien työnjohdon alle henkilöstöresursseja sekä päätösoikeus työllisyysmäärärahojen käyttöön hankkeiden asiakasvolyyymien mukaisesti. TEM valmistelee ja toimittaa kunnille hakuajan puitteissa suuntaa-antavia laskelmia resurssien kohdentumisesta. Kokeiluissa mukana olevat kunnat saavat käyttöönsä TE-hallinnon URA-asiakastietojärjestelmän.

Kuntien edellytetään tuovan omia panoksia palvelutason nostamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi. Kuntien omien resursoinnin viitearvona käytetään vuositasolla vähintään 15 %:n tasoa vuoden 2018 työmarkkinatukimenoista käsittäen kokeiluun kohdentuvan henkilötyöpanoksen, kehittämispanoksen sekä muut kuin lakisääteiset palvelut kokeilun asiakkaille. Kunnat esittävät hakemuksessa arvioin kokeiluun kohdentuvista resursseista perusteluineen.

Vuonna 2018 Salo maksoi työmarkkinatukimenoja 3 944 077 e, joten kokeilun vuositasolla Salon resurssoinnin tulee olla vähintään 591 612 e. Hankkeen resurssoinnissa pystytään osin hyödyntämään jo olemassa olevia panoksia, jotka suunnataan hankkeelle. Hankkeen menestyksekkäs toteuttaminen edellyttää myös uusia panoksia, pääosin hankehenkilöstöä koska hankkeessa on tarkoitus toteuttaa tehostettua palvelumallia, jossa henkilökohtaisen asiakaspalvelun määrää lisätään. Alustavan laskelman mukaan uutta panosta olisi oltava yhteensä noin 350 000 e. Hankkeessa tapahtuvat aktivoinnin lisäämisen ja tehostetun työnvälityksen myötä tämä panostus olisi mahdollista kattaa kunnan työmarkkinatukimaksuista.

Valmisteilla olevassa esityksessä vuoden 2020 talousarviosta ei ole esitetty määrärahaa kokeilua varten, koska kokeilun sisältö ja tarvittavat resurssit eivät ole vielä tarkasti selvillä. Tältä osin valmistellaan päätettäväksi lisämäärärahaesitys, kun päätös kokeiluun pääsemisestä on tehty tai suunnitelmat ovat muutoin riittävän tarkat.

Liitteenä hakua koskeva kirje liitteineen.

Kehityspäällikkö Janne Hyvärinen ja työllisyyspalveluiden esimies Minna Virta ovat kokouksessa asiantuntijoina.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää, että Salon kaupunki hakee alueelliseen työllisyyskokeiluun. Työllisyyspalvelujen esimies valtuutetaan valmistelemaan tarkempi hakemus yhdessä Someron kaupungin ja Kemiönsaaren kunnan kanssa, mikäli asia etenee muissa kunnissa alustavien neuvottelujen mukaisesti. Kokeilun vaatimista resursseista päätetään erikseen kokeilun sisällön selvittyä.

Päätös:

Merkittiin, että kehityspäällikkö Janne Hyvärinen ja työllisyyspalveluiden esimies Minna Virta olivat kokouksessa asiantuntijoina.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.